

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Tentatione homines excitari, ne torpescant, sed vt varia pietatis opera exerceant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Non ignara mali misericors succurrere disco?

Virgil. Ilb. 2.
Æneid.

6. Quid, quod nulla ferè virtus heroicus actus, nisi inter tentationes, manifestat? Quanta castitatis laude celebrantur Ioseph, & Susanna? ille à Putipharis vxore, ista à senibus & judicis primis tentata fuit: vicit vterque temptationem, & splendidè triumphauit. Eapropter etiam Catharinæ Senensis dixit Christus, si quis ab se perat castitatem, aliamue virtutem, permettere se, vt grauiter contra virtutem illam tentetur; temptationem enim incitare ad orandum, ad jeiuandum, ad corpus cilicijs & flagellis castigandum, & alia remedia exquirenda; itemq; ad actus exercendos, quibus virtus illa celerius perfectiusque stabilitur. Ita maior fiducia è maioribus elucet periculis, profundior humilitas in contemptu grauiore, summa fortitudo in summis malis exercetur. Vides quid pro sint temptationes? Refert Plutarchus, apud Lacedæmones, deos deasque omnes hastatos fangi solitos, tamquam ne illi quidem orium agant, sed inter bellica studia certaminaque exerceantur: *Militia est vita hominis super terram.* In hac militia pulcherrimum est, Imperatorem stantem mori, militem autem militantem & præliantem.

Plutarch. in
Apophtheg-
matis Laco-
dæmoniæ.
Iob. 7. 1.

7. Inter flumina semper commota, & pigras paludes illud est discriminem, quod flumina semper sint puriora, paludes autem aquis stagnantibus putrescant. Idem differimen est, inter eos, qui temptationibus agitantur: excitantur enim ad feruorem animi atq; alacritatem; & eos, qui malacia quadam obtorpescent. Siquidem è tranquillitate securitas, è securitate negligentia, & socordia, ex his exitium pullulat. Docuit idem & prima Ecclesiæ ætas, & nostrum hoc bellis factum sæculum. Semper enim cùm pax fuit, pietas iatepuit, vitia exæstuârunt; at persecutione aut temptatione insurgente, homines ad spiritualia arma confugerunt, instituerunt crebriores compunctiones, vt olim in Be- thulia factum; aliaque opera pietatis. 8. Cùm justi temptationibus tamquam aurum in igne probeantur, purificantur itidem, vt aurum, & seoriam deponunt vitiorum. Abstergitur fuligo & maculae, mollescunt, instar liquefacti auri, incalescunt, immò ignescunt charitate; & quasi *holocausti hostia* Deo offeruntur. Ob has similesque causas Sancti temptationes, tamquam Dei amantis

VIII.

Judith. 8. 33.

Sapi. 3. 5.

Eccc 2

argu-

Psal. 25. 2.
Iacob. 1. 2.

argumenta, obuijs vlnis amplectuntur, luctarique cupiunt, qui cumque volunt coronari. Hinc David ait: *Proba me, Domine, & tenta me:* & D. Iacobus: *Omne gaudium existimare, cum in tentationes varias incideritis.* Haec nota boni militis est, proelijs gaudere. Ignauis, cum pugna imminet simulat se ægrotare, aut negotium excogitant, ne cogantur certamini interesse. Maria Ægyptiaca, quæ 17. annis Veneri seruierat, postea quoq; in eremo pœnitentiam agens, totidem annis stimulis libidinis est agitata, quos vita seueritate repressit vicitque. Idem alijs est agendum. Nec enim sufficit credere, sed fidei opera sunt adiungenda, & athletici labores, atque in primis egregia abstinenia omnia mundanarum illecebrarum. Quia teste S. Hieronymo: *Difficile, immò impossibile est, ut presenti quis, & futuri fruatur bonis; ut hic ventrem, & ibi mentem expletat; ut de deliciis transeat ad delicium: ut in utroq; saculo primus sit; ut in celo & terra appareat gloriosus.*

IX.

S. Gregor. lib 19. Moral. cap. 5 & 6.

At classis altera est eorum, quos Deus diabolo permittit tentandos, etiamsi eos videat casuros. Quale hoc iudicium? Iustissimum. Primo, quia eos in casum non impellit, sed cadere permittit volentes, & libero suo arbitrio abutentes. Deinde, quia id ipsum in eorumdem permittit plurimas utilitates. Si enim, ut S. Gregorius docet, vtili & prudenti consilio electi hinc inter raptus & elevationes, inde inter infirmitates & depressiones, iam in altum sublimati, iam quasi in abyssum demersi, velut anticipantes librentur, ne aut in superbiam, aut in desperationem corrulant, sed inter utrumque via recta in celum gradiantur: quis sit exemptus à tentatione, qui non est exemptus à periculo superbiendi? Anteversus, in fabulis, quoties terram attigit cadendo, roties fortior surrexit. Ita multi non essent in fide, non in spe, non in charitate tam firmi, si non cecidissent. Ut etiam hic valeat illud, *Cum infirmor, tunc fortior sum.* Item: *Virtus in infirmitate perficitur.* Sicut enim, qui in itinere comites longè antegressos dormiendo neglekerunt, postea tanto celerius currunt, ut eos assequantur; ita, qui semel lapsi resipuerunt, meritò censem, præteritam offensam, maiore charitate compensandam, & humiliati judicant, se, quidquid faciant, numquam satisfacturos. Exemplum est clarissimum in Apostolis, & præcipue in S. Petro

Simon,